

OBSAH

JAN HUS

kněz, který příliš spoléhal na sílu pravdy	10
Pilný student, který se znelíbil	10
Český exil, cesta do pasti a vítací intermezzo	18
Kostnice bujará i ustaraná	24
Past, která nemohla nesklapnout	27
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	34

PETR VOK Z ROŽMBERKA

šlechtic, jehož reputaci pokazili umělci	38
Benjamínek se rozhlíží po světě	38
Ženáč a nová hlava rodu	41
Tak trochu salonní protestant, jenž se často stěhoval	47
Tři majstrštyky Petra Voka	55
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	61

VÁCLAV BUDOVEC Z BUDOVA

vlastenec, jenž se dobrovolně vrátil pro smrt	63
Neucelené vzdělání, Orient a rodina	63
Odříkaného chleba nemalý krajíc	69
Slavné, leč smutné finále	72
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	78

KAREL I. Z LICHTENŠTEJNA

Moravák, který nasedl do výnosného habsburského „vlaku“	79
Student, manžel, otec, protestant – a katolík	79

Ve službách tří Habsburků	83
Po Bílé hoře jako po výprasku? Jak kdo.	89
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	95

JAN AMOS KOMENSKÝ

učitel národů, který se mnohdy inspiroval jinde	97
Studia, tři svatby a pět pé	97
Útěky začaly na Moravě	103
Štědrý dar za nezdolnost: nový domov	105
Komenský coby didaktik	111
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	119

JOSEF JUNGSMANN

učitel, který vyvedl češtinu z polí a pastvin	124
Vesničan, který měl moudrého otce	124
Litoměřice, Janička a znovu Praha	128
Jazykové intermezzo	133
Jak vyvést češtinu z polí a pastvin	136
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	140

ANTONÍN LANGWEIL

autor modelu, za nějž mu Praha dodnes nepoděkovala pamětní deskou	142
Z úřednické židle do nejistoty	142
Vltava z látky, žebřík, 3 600 komínů – a devět beden na půdě	146
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	149

VÁCLAV KLIMENT KLICPERA

ctitel divadla, který uspěl za katedrou	152
Vašík čtenářem, tovaryšem a studentem	152
Hradec Králové, dvě Nynky a znovu Praha	157
Divadlo – láska, která mu připravila mnohá zklamání	164
Pedagog, bez nějž si studenti připadali „osiřelí jako ta hruška v poli“	168
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	175

FRANTIŠEK ŠKROUP

hudebník, který (ne)zažil mnoho štěstí	176
Nechtěl zarmoutit maminku	176
Z vlasteneckého ochotníka „zrádcovským“ profesionálem	178
Hymna vzešlá z rozpustilé frašky a český nevděk	183
Rodinné intermezzo	188
Štědrá cizina a společný hrob	190
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	193

KAREL HYNEK MÁCHA

zahorklý romantický pozér	195
Neposeda, který nechtěl být mlynářem	195
Právník, otec a (ne)manžel	200
I přemíra romantismu a nihilismu škodí	203
Miloval prý tak, „ <i>jakž nikdo na světě ještě nemiloval</i> “?	206
Výjimečný měl být i <i>Máj</i>	210
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	214

KAREL HAVLÍČEK BOROVSÝ

odpůrce revolucí, který nedostal trnovou korunu	217
Od zasmušilého umíněného dítky k ne-učíteli	217
Ruské (ne)okouzlení	221
Novinářem z lásky	224
Krátká, leč „zvučná“ novinářská kariéra	228
Brixen nikoli hrůzný	233
Návrat domů a trnová koruna, která na rakvi nebyla	239
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	241

ELIŠKA KRÁSNOHORSKÁ

žena, jež odmítala soucit	243
„Problémová“ dívka, která nechtěla jen vyšívat	243
Naděje a krutá diagnóza	248
Prušáci, Plzeň a návraty	251

Samostatný sen tvrdohlavé Elišky a Náprstkova kytice	254
Spisovatelské intermezzo a loučení	259
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	263

ALOIS JIRÁSEK

učitel, který se stal miláčkem národa	264
Vůně těsta, koně a vyprávění o českých pověstech	264
Z domova s malou dušičkou	267
Litomyšl – domov na čtrnáct let	272
Praha a pohřeb bez kostelních zvonů	277
Literární tvorba ze zajímavé stránky	280
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	288

EDUARD ŠTORCH

učitel, před nímž by smekl i Komenský	290
Učitelský rebel	290
Eubiotické intermezzo	293
Pro radost dětí obětoval i svou velkou lásku	295
Příběhy vykopané ze země	301
CO JEŠTĚ STOJÍ ZA ZMÍNKU	305

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ POUŽITÁ LITERATURA.....	307
--	-----